

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis
Nonis Februarii 1728, à sextâ ad meridiem.

M. ANDREA DE LALEU,
Doctore Medico, & Scholarum Professore, Præside.

An Catarrhus à Cerebro?

I.
UMOR in corpore humano sive in vasis suis
contentus, sive extra vasa quâvis de causâ de-
latus, quemadmodum nomine simplex, sic re
multiplex esse consuevit. Antiqui laborarunt,
sudarunt recentiores Medici in detegendâ nec-
non internoscendâ humoris corporis nostri
variâ multiplicique specie: laboris hic fructus
fuit, ea sudoris merces, ut & errarint illi. & hi ne viderentur
errasse, varias humorum species oculis impervias menti prorsus

A

ignotas, esse asseveraverint. In hac autem hominum eorumque
eruditorum caligine, neminem reperias qui pituitam ignorarit :
nullus omnino humor in sensus incurrit qui naturam habeat
eâque conditione sit ut facilius cognoscatur quàm pituita. At
licet in pituitæ indolem, omnes, quod sciam, Medici consen-
tiant, mirum occurrit quod pituitæ originem, sedem, officinam
nec rectè statuerint, nec ab aliis rectè statui præjudicata
hodiè sinat opinio. Pituitam nemo vel ex infimâ plebe nescit
liquorem esse ex ore præsertim faucibusque in homine stillan-
tem, sapore subdulcem, colore albidum, consistentiâ magis
minutève tenuem. Est ubi copiosius stillat, est ubi parcius. Est in
quo fluit crassior, est in quo manat ferturque dilutior. Si quæris
hujus liquoris usum, mirum dictu quantum humanæ machinæ
utilitatibus inserviat ! Vis deglutire ? Pituitæ debetur . . . Vis
notas audire & reddere voces ? Pituitæ debetur. Vis coquendis
alimentis ventriculus feliciter allaboret ? Accersenda elicienda-
que pituita, cujus ope subacta pervadunt ad ultimos usque cor-
poris recessus, cujus beneficio haud satis subacta pertingunt ad
extima corporis ostia, quæ sumuntur alimenta. Humoris tam
necessarii sedem qui pro suo jure collocarunt in cerebro, vix ce-
rebrum habuisse existimes. Humoris tamen quantumvis utilis
atque necessarii justo copiosior in pulmones defluxum, mor-
bum intellige Catarrhi nomine à Græcis ἀπὸ τοῦ κατὰ πῦν, hoc est
à defluendo, insignitum. Catarrhum verò quis esse negaverit à
pituità oriundum ? Cùm igitur sit genuina pituitæ soboles, an alios
quàm pituitæ natales, sedem, officinam originemve agnoscat ?

I I.

CEREBRI compagem cultro licet anatomico quam-
plurimi subjecerint, pauci tamen ritè peragrarunt : hinc
quot capita tot sententiæ. In cerebro fibræ sunt nunc tenæ nunc
laxæ : cerebrum vestiunt membranæ dura piæque meninx :
cooperiunt cranium diploë suâ non spectabile minus quàm
admirabile : pericranium, quod cranio productis que à durâ me-
ninge fibrillis pertinaciter adhæret : cingunt desuper muscoli,
cutis quemadmodum densissima, sic pilosissima : interiore cere-
bri specum omnis generis vasa perreptant, habitant nervi,
distinguunt glandulæ. Cerebri substantia suis coloribus interstincta
conspicitur : extima pars cinerea nuncupatur, partem intimam
deprehendas albam. Fuit hæc apud veteres, fuit & apud novos
Medicinæ antistites pervulgata opinio, fibras cerebri non-nisi
uno tenore protendi, suoque facili loco dimoveri posse, quod
fibris transversum positis non coërcerentur : hinc collegerunt pro-

3

ximam delirii causam in eo potissimum consistere quod fibræ cerebri huc illuc effrænes aliquando raperentur & sibi invicem verso naturæ ordine insilirent. * At Parisiis haud ita pridem detectus error exulavit: nam oculis ne quidem specillo armatis patuit fibras cerebri, ut vocant longitudinales transversis fibris nec-non decussatim positas sic constringi, ut loco suo moveri facile non posse intelligitur. Glandulas autem cerebri qui propius expenderunt, invenerunt illi, quotquot sunt in cerebro glandulas lympham suam eo potissimum fundere, unde exitus est in dextrum cordis ventriculum. Quod si quæ præterea sunt in cerebro glandulæ ad exprimendam è sanguineâ massâ lympham comparatæ, eas non-nisi humectandis lubricandisque meningibus putes esse destinatas. Quidquod etiam si in cerebro deprehenderentur glandulæ nec-non lymphatica vasa, quæ ferè copiâ in aliis corporis regionibus sese in luce manifestâ videndas exhibent, reliquum esset, ut quis nobis Apollo, Scalpello indice monstraret viam, quâ hujusmodi glandulæ in os faucisque desinerent. Quod cum nec adhuc factum sit, nec fieri facillimum esse crediderit quispiam qui vel à primo limine anatomen salutarit, quamobrem cerebri vasis glandulisve ascribamus pituitam, cujus incunabula verius alibi quàm in cerebro reperias. Catarrhum igitur pituitæ lymphæve sobolem pulmonis hostem, quis à cerebro, viarum ambagibus tam longè dissito, continuo fluxu depluere putet, qui cerebri mechanismum, structuram, vasa propius & curiosius inspexerit?

III.

OS, pharynx, œsophagus, ventriculus, intestinorumque circulus suis irrorantur canalibus, qui à glandulis nunc introrsum nunc extrorsum sitis, modò longis, modò brevibus propaginibus derivantur. Os, parotidas & inferioris maxillæ glandulas, quibus irrigatur, exterius habet; interius verò complectitur sublinguales, palatinas, tonsillas, easque gingivarum glandulas quarum multiplici fecundâque scaturigine facile movetur lingua, deglutitur cibus, aëris demùm exterioris vel eluditur vitium vel emendatur. Glandularum in os œsophagumque hiantium non aliunde repetas originem quàm à carotidibus istisque externis. Carotidas quis nescit duplicis esse generis? Internas qui curiosius investigarunt, deprehenderunt illi flexuosas earum ambages in venas, quas vocant jugulares, sic desinere, ut à palato faucibusque, quàm fieri potest, longissimè discedant. Quod si

* *Juvenum D. Petit, Méd. Reg. Scient. Acad. Socii.*

4

carotidum externarum unus alterque furculus à capitis periphæriâ foris intrò veritur, duræque meningi nutritium succum abundè largitur, non indè colligas sanguinem ad ultimos meningis recessus sic delatum, eandem relegere viam, iisdemve quibus subierat regionibus redeundo insistere, contra quam naturæ legibus fieri consuevit. Glandularum structuram investigarunt multi: quænam esset nonnulli rectè forsan conjecerunt, nemo demonstravit. Glandulas arterio-
 las esse in globum spiramve contortas & excretoriis vasis tanquam appendicibus adornatas, vulgaris est opinio. Hanc nos opinionem sequuti, statuimus præterlabentis sanguinis eam præcipuè partem glandularum ope secerni, quæ vel motu vel molecularum suarum figurâ, vel secernentis organi proportionem, naturam habet ut secernatur. Hinc tam variæ in diversis corporum regionibus secretionum species, quàm variæ sunt, quàm sunt inter se discrepantes multiplicèsque regiones. Glandularum in os faucèsque hiantium si spectes originem, inficiaberis has à cerebro pendere: negabis cerebri liquoribus esse pervias: affirmabis pituitam ex his jugi fluxu stillantem in luxuriantem cerebri humiditatem nullatenus posse refundi. Proindeque catarrhum cum à pituitâ proficiscatur, originem etiam à pituitâ fontibus ducere. Qui sint autem pituitæ fontes ex jam dictis satis superque elucescit.

I V.

GLANDULARUM corporis humani diversa ratio. Sunt quæ laticem fundant tenuem; sunt quæ liquorem eumque crassum viscidumque suppeditent. Ne credideris quò crassior est liquor, eò glandularum meatus esse patentiores. Universi corporis glandulas nunc iisdem, nunc diversis humoribus secernendis dicatas esse quis inficias ibit? Os, œsophagus, ventriculus & intestinorum labyrinthus nufquam non intertexuntur glandulis, quarum ut eadem prope modum est structura, sic idem est secernendus: idem etiam, si consistentiam exceperis, secretus liquor. Quidni ergo pituitam, vocem latius interpretando, per totum intestinorum canalem jugiter fluere affirmes? Nos strictiori ac magis vulgarâ significatione pituitæ suas asserimus sedes: os, laryngem, pharyngem. Ex hac partium glandulosâ penu nunquam non egeritur quàm salubris tam copiosus humor, cujus rivuli non alios quàm suos fontes agnoscunt: horum autem rivulorum fontes quis credat in cerebro nidulari? At inquirunt nonnulli persentiscere se pituitam ex arce cerebri in

5

os palatūmq̃ue prono cursu defluere. Addunt coryzam non aliam sibi sternere posse paratiorē ad exitum viam quā nāsū, os, pharyngē laryngēmq̃ue. Nāsū quod spectat, potest ille quidem exteriora capitis vasa, sub mole gementia, suo pondere commodū emungere; verū quis unquam suspicari possit coryzæ materiē caput obsidentis ad os palatūmq̃ue, nullis interim ad hoc à cerebro stratis viis deferri facilēque delabi? Pronum est credere errorem hunc inde primū esse exortū, quōd qui capitis gravedine ab humorū luxurie ortā laborarunt, iis unā eādēmq̃ue operā oris fauciumque glandulæ humorū etiā iusto copiosius affluentium mole turgent. At depletis exoneratisque faucium & oris glandulis, quis non intelligit luxuriantē massæ sanguinæ lympham, hāc præsertim viā post expletos aliquot itus reductūque facili negotio & patentibus ostiis propelli? Quod si foras non propellatur, reliquū est ut foris intrō fluat & in pulmones decumbat. Quidquid igitur delirarunt veteres, quidquid somniat etiā nūm medentium vulgus, quidquid garrit insulsa plebs, pro certo habeatur nullas à cerebro ad os derivandæ pituitæ vias aut esse aut rectē posse supponi. Hinc Catarrhi fontes aut in ore patere, aut in pharynge hiare, aut in larynge delitescere pronuntia. Nam cū iusto copiosior his in sedibus scatet lymphā, vel æquo debilius à circumpositis musculis truditur circumpelliturque, vel caloris inopiā tūm perspiratio difficilior, tūm glandularum ostia strictiora fiunt, quis est non omninō mentis inops, qui Catarrhum glandularum oris, laryngis, pharyngis, potius quā cerebri meatibus putet esse adscribendum?

V.

SANGUIFICATIONEM in hepate peragi sic decantant veteres, ut errorem hunc ex animis vulgi etiā nūm posse radicātū evelli, haud facillimum esse experiaris. Difficilius adhuc plerisque hominū persuaseris pituitā in os faucēque sapiūs exundantis fontes in cerebri claustris esse nullibi collocatos: copiosius manantē ex ore salivā, stillantē crebrius è naribus mucum, prorumpentē uberiūs è laryngis pharyngisve specubus, imō è pulmonum vesiculis nunc tenuiorem nunc crassiorem humorem in cerebri plus æquo madentis vitium refundunt: quo enim jure herbæ Nicotianæ pulverem in cerebrum nonnunquam ascendere contendunt, eodem pugnant hāc ipsā viā pituitam è cerebro in os faucēque descendere: ossis quidem ethmoidis multiplices

anfractuosisque meatus cum sinibus suprà orbitam oculi sitis, frontalibus vulgò dictis, teste autopsiâ, communicant: nec dubium est quin minutissimi pulveres, spiritus vini, aliâve ejusmodi subtilissima corpora aëris ope protrudentis fursùm ferri possint, & ad osseas usque frontis speluncas appellere ibique nidulari. Indè tamen haud inferas ab ossis ethmoïdis cavo ad cerebrum usque viam sterni poròlve pertinere: nam duræ meningis densissimo firmissimoque velo sic pretegitur infima cranii pars, quâ cum ossè ethmoïde committitur connectiturque, ut quibusvis corporibus ultrò citròque commeandis via præcludatur prorsusque obstruatur. Quod si vel ex hac parte pituitæ defluenti pateret via, restaret sedulò investigandum è quibus fontibus scaturiret, unde traheret originem, ubinam glandulæ, quænam vasa excretoria occurrerent, quàmve in corporis regionem desinerent. Quod cum jam factitatum non sit, nihilque repertum quod argueret Catarrhum esse cerebri sobolem, quamobrem nos alienas Catarrho sedes ascribamus, dùm denegamus suas? Quamobrem loquamur cum vulgo, qui cum vulgo non sapiamus? Concludimus.

Ergo Catarrhus non à Cerebro.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

<i>M. Claudius Brunet.</i>	<i>M. Ludovicus Bourdelin, è Regiâ Scientiarum Academiâ.</i>	<i>M. Ludovicus Reneaume de la Garanne, rei her- baria Professor, Regiæ- que Scientiarum Aca- demia socius.</i>
<i>M. Ludovicus de Santeul.</i>	<i>M. Michael Ludovicus Ve nage, Medicus Regis ordinarius.</i>	<i>M. Raymundus - Jacob Finot.</i>
<i>M. Emmanuel Mauricius Du Verney.</i>	<i>M. Joannes - Franciscus Leaulié.</i>	<i>M. Philippus-Bernardus de Bordegaraye.</i>

Proponebat Parisiis JOANNES BAPTISTA BOYER,
Massiliensis, Baccalaureus Medicus, Anno R. S. H.

M D C C X X V I I I.